

Между това настъпилитѣ събития въ Византия, свързани съ династически распри, повдигнали веднага значението на българската държава. Заточения Юстинианъ поискалъ съ българска помощ да възвърне прѣстола си Той, като избѣгаль отъ хазаритѣ, се вмъкналъ съ лодка по течението на Дунава въ България. Тервелъ го приелъ любезно и начело на 15 хилядна конница потеглилъ наедно съ Юстиниана къмъ Цариградъ за да повърне прѣстола му. Юстинианъ успѣлъ наово да заеме императорската корона и отъ признателностъ възнаградилъ Тервеля съ скъпоцѣнни подаръци и царски облѣкла и скъдове; а освѣнъ туй надѣналъ му царска хламида и го провъзгласилъ за кесаръ. Тогава българската държава се увеличила и териториално: Юстинианъ билъ принуденъ да отстъпи и земя така наречената по-късно *область Загора* (703 г.). Любопитни сж при туй и свѣдѣнията на лексикографа Суида за поднесенитѣ дарове на Тервеля и на войската му отъ признателния императоръ. „Тервелъ, пише той, положи на земята щитътъ, който той носѣше въ военно врѣме, и своя бичъ, съ който си служеше, когато яздеше на коня, до като покри и двата съ пари (императора) И като сложи копието на земята и сетнѣ го исправи на високо, покри това пространство съ копrienни платове; и като напълни кавчези съ злато и сребро, даваше на войницитѣ, като пълнеше дѣсената ржка съ злато, а лѣвата съ сребро“. Сжщия пише, че императора плащалъ и данѣкъ на българитѣ. Тервелъ заминалъ за България помирень и удовлетворень. Нѣма съмнѣние, че горното събитие е повдигнало високо значението на българската държава прѣдъ очитѣ на Византия. Тогава трѣбва да сж били уредени и понататъшнитѣ приятелски отношения между Византия и България, които подиръ двѣ години били пакъ нарушени отъ гордия Юстинианъ. Императора повторно билъ разбитъ при Анхвало и подиръ четири години, когато го грозела опасностъ наново да изгуби прѣстола, се обърналъ пакъ къмъ Тервеля за помощъ. Прѣзъ туй врѣме настъпили редъ революции въ Византия, които послужили да се усили и укрѣпне България въ всѣко отношение. И когато управлявалъ Теодосий византийския прѣстолъ (само нѣколко мѣсеци), отношенията на двѣтѣ съседни държави вече намираме уредени. Византийския императоръ, като искалъ да осигури поне въ Европа границитѣ, приелъ да сключи миръ